

Jego Magnificencja

Rektor PWSZ w Tarnowie

Pan dr hab. Józef Kania, prof. PWSZ

INFORMACJA I WNIOSKI W ZAKRESIE INTERPRETACJI POSTANOWIEŃ STATUTU

Jako przewodniczący Uczelnianej Komisji Wyborczej PWSZ w Tarnowie - uprzejmie informuję, że w obecnej sytuacji nie jest możliwe dochowanie terminu, o którym mowa w § 64 ust. 3 Statutu PWSZ w Tarnowie, tj. terminu przewidzianego na wybór nowego rektora, wynoszącego 30 dni liczonych od daty wygaśnięcia mandatu osoby uprzednio piastującej stanowisko rektora. Abstrahując jednak już od tego, że termin ten ma charakter instrukcyjny, trzeba także zauważyć, że dokonanie wszystkich czynności wyborczych w tak krótkim czasie jest niemożliwe; zresztą dodatkowo jest to utrudnione tym, że po pierwsze, Uczelniana Komisja Wyborcza, która pozostaje pod moim kierownictwem, opracowała wystąpienie do Senatu PWSZ w trybie postanowienia § 111 ust. 1 Statutu PWSZ o dokonanie wykładni jego postanowień, w szczególności skoro stwierdzono ewidentną sprzeczność pomiędzy treścią poszczególnych postanowień Statutu PWSZ, a nawet - między brzmieniem postanowień statutowych a odnośnymi regulacjami zawartymi w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. z 2020 r., poz. 85), które w ocenie Komisji mają walor nadrzędny i powinny wyznaczać kierunek interpretacji postanowień Statutu PWSZ - jako aktu prawa wewnętrznego. Ponadto trzeba dodać, że brak możliwości przeprowadzenia wszystkich czynności wyborczych w terminie 30 dni wynika z innych, obiektywnych (tzn. niezależnych od Komisji) okoliczności, takich jak sesja egzaminacyjna oraz przerwa międzysemestralna, które powodują, że większość pracowników uczelni oraz studentów w tym czasie jest niedostępna.

Jako przewodniczący Uczelnianej Komisji Wyborczej PWSZ w Tarnowie oraz korzystając z kompetencji przyznanych Senatowi PWSZ w postanowieniu zawartym w treści § 111 ust. 1 Statutu PWSZ w Tarnowie - zwracam się, na ręce Rektora PWSZ w Tarnowie, jako Przewodniczącego Senatu PWSZ, o dokonanie interpretacji postanowień Statutu w zakresie zagadnień zaprezentowanych poniżej.

Przedmiotem wystąpienia kierowanego przez Przewodniczącego Uczelnianej Komisji Wyborczej do Senatu PWSZ w Tarnowie jest sposób rozumienia stosownych postanowień Statutu PWSZ w Tarnowie w zakresie wskazywania kandydatów na Rektora tej uczelni w kontekście uprawnień, jakie w związku z tym przynależne są Radzie Uczelni oraz Senatowi PWSZ w Tarnowie. Drugie pytanie dotyczy kwestii wpływu tego, w jakiej jednostce organizacyjnej uczelni zatrudniona jest dana osoba, na jej status wyborczy (czynne i bierne prawo wyborcze).

1. Wskazanie przez Radę Uczelni a opinia Senatu PWSZ

Na tle tej problematyki wyłaniają się dwa zagadnienia, które należy również rozpatrywać przez pryzmat przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. z 2020 r., poz. 85). Mianowicie w świetle art. 18 ust. 1 pkt 5 rzeczonego aktu prawnego do zadań rady uczelni należy m.in. „wskazywanie kandydatów na rektora po zaopiniowaniu przez senat”. Z brzmienia tej regulacji wynika, że czynność „wskazywania” kandydata na rektora winna zostać jeszcze poprzedzona wydaniem o nim opinii przez senat; wskazanie bowiem nastąpić winno po zaopiniowaniu kandydata na rektora. Rozwiązanie to (choć już nie w pełnym zakresie - o czym mowa niżej) powiela treść § 35 pkt 6 Statutu PWSZ. Przewidziana w nim norma prawna zakłada również, że na radzie uczelni ciążyć będzie obowiązek wskazania kandydata na rektora w sytuacji, gdy uprzednio kandydatura ta zostanie zaopiniowana przez senat. Z treścią normy wywiezionej ze wspomnianej regulacji wydaje się pozostawać w sprzeczności brzmienie § 39 pkt 7 Statutu PWSZ, w myśl którego do zadań Senatu PWSZ należy m.in. **opiniowanie kandydatów na rektora wskazanych przez Radę Uczelni**. Literalne rozumienie tej regulacji podpowiada, że sekwencja czynności jest inna aniżeli ta, która została zaprezentowana w § 35 pkt 6 Statutu, mianowicie: iż najpierw powinno nastąpić wskazanie kandydata na rektora, dokonane przez Radę Uczelni, następnie zaś - wyrażenie opinii o nim przez Senat PWSZ. Można tylko na marginesie odnotować, że kłopotu interpretatorom nie stworzyła, w analogicznym zakresie, treść przepisów ustawy, gdyż w art. 28 ust. 1 pkt 5 ustawodawca przyznał senatowi kompetencje do opiniowania kandydatów na rektora, nie uzupełniając tego opisu o inne czynności, które miałyby tę właśnie czynność poprzedzać.

Komisja stoi na stanowisku, że Statut PWSZ w Tarnowie, jako źródło prawa wewnętrznego, winien być zgodny z przepisami ustawy, która stanowi podstawę działalności wyższych uczelni w Polsce, w tym PWSZ w Tarnowie (por. § 1 ust. 2 Statutu PWSZ). Zdaniem Komisji zatem poprawna jest wykładnia proustawowa, której podstawową zasadą jest maksymalne zbliżenie treści opiniowanego Statutu PWSZ w Tarnowie do treści odpowiadającej jej normy ustawowej. Kierując się zaś tą zasadą, należy uznać za uprawnione stanowisko, według którego **najpierw winien**

zostać zaopiniowany kandydat na rektora, by potem rada uczelni mogła go wskazać jako tego kandydata.

Niezależnie od rozstrzygnięcia tego zagadnienia nasuwają się jeszcze dwie kwestie wymagające rozważenia.

Po pierwsze, jeśli w istocie przyjąć, że w pierwszej kolejności opinię o danym kandydacie na rektora ma sformułować Senat PWSZ, a następnie – wskazać go na kandydata Rada Uczelni PWSZ, to nasuwa się pytanie, czy sekwencja czynności wyborczych nie powinna wyglądać tak: zgłoszenie kandydata na rektora – wydanie opinii o nim – wskazanie go przez Radę Uczelni. Chodzi tu, oczywiście, o to, że Senat PWSZ, by móc wyrazić opinię o kandydacie, musi najpierw przyjąć, że został on zgłoszony, a do zgłoszenia uprawnione są podmioty określone w Statucie (Rada Uczelni i zespoły pracowników). Co prawda jest to kwestia natury technicznej i organizacyjnej, ale powinna ona zostać uwzględniona w ramach rozstrzygnięcia problemu, jaki został przedstawiony powyżej.

Po drugie, należy dodatkowo zauważyć, że art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy zalicza do zadań senatu opiniowanie kandydatów na rektora, natomiast § 35 pkt 6 Statutu PWSZ przyznaje Radzie Uczelni PWSZ uprawnienie do wskazywania kandydata na rektora, ale „*po pozytywnym zaopiniowaniu go przez Senat*”. Zestawienie regulacji ustawowej oraz unormowania statutowego nasuwa więc wniosek, że Statut PWSZ przewiduje surowsze wymogi wskazania danej osoby jako kandydata na rektora, niż to uczynił prawodawca. Ta bowiem nie tylko musi zostać zaopiniowana przez Senat PWSZ, ale opinia tam ma mieć jeszcze walor pozytywny. Zdaniem Komisji nie może ostać się postanowienie statutowe popadające w niezgodność z treścią normy rangi ustawowej. Skoro ustawa nie wymaga uzyskania opinii pozytywnej odnośnie do kandydata na rektora, wymóg, który stawia w omawianym zakresie Statut PWSZ, winien zostać złagodzony w ten oto sposób, że **za w pełni wystarczające należy uznać uzyskanie przez kandydata na rektora opinii Senatu PWSZ w Tarnowie, bez względu na to, czy opinia ta jest pozytywna.**

2. Prawo wyborcze a przynależność do danego wydziału lub jej brak, wpływ dwóch źródeł stosunku pracy na czynne prawo wyborcze

Drugie zagadnienie związane jest z wpływem przynależności do danej jednostki uczelni na zaliczenie do kategorii podmiotów, o których mowa w § 48 ust. 1 pkt 1 Statutu PWSZ. Poniżej zadane zostało także pytanie o to, w jakiej grupie ma znaleźć się osoba, która zawarła z PWSZ w Tarnowie dwie umowy o pracę.

W PWSZ w Tarnowie funkcjonuje 6 wydziałów i Studium Języków Obcych – jako jednostka ogólnouczelniana. W SJO zatrudnieni są nauczyciele posiadający tytuł zawodowy magistra oraz jeden nauczyciel akademicki posiadający stopień naukowy doktora.

Z treści § 48 ust. 1 pkt 1 Statutu PWSZ wynika, że skład Kolegium Elektorów określany jest na podstawie przelicznika zatrudnienia nauczycieli akademickich posiadających co najmniej stopień naukowy doktora na poszczególnych wydziałach. Pozostali nauczyciele akademicy (tzn. nieposiadający stopnia naukowego) mają określoną z góry liczbę przedstawicieli w Kolegium Elektorów, tj. 2 osoby.

Powyższe prowadzi do konieczności zadania pytania: „Do której grupy przedstawicieli określonych w § 48 ust. 1 (ewentualnie do którego wydziału) powinien zostać zaliczony nauczyciel akademicki ze stopniem doktora zatrudniony w SJO?”.

Drugie zagadnienie wynika z następujących ustaleń. Według stanu na dzień 11.02.2020 w PWSZ zatrudnionych jest 5 osób posiadających równocześnie dwie umowy o pracę zawarte z PWSZ w Tarnowie, co obrazuje poniższa tabela.

Pracownik	Umowa o pracę - nauczyciel akademicki	Umowa o pracę - pracownik administracji
1	½ etatu	pełny etat
2	½ etatu	pełny etat
3	Pełny etat	3/5 etatu
4	½ etatu	pełny etat
5	½ etatu	pełny etat

Czynne prawo wyborcze przysługuje osobom zatrudnionym na podstawie umowy o pracę. Jedna osoba może oddać jeden głos niezależnie od liczby umów zawartych z uczelnią. Według jakiej zasady wskazane wyżej osoby mają zostać ujęte na właściwych listach osób uprawnionych do głosowania?

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Komisja uznała za uzasadnione wystąpienie do Senatu PWSZ w Tarnowie, za pośrednictwem Przewodniczącego tego organu, w osobie Pana Rektora PWSZ, o zasięgnięcie stanowiska w przedmiocie interpretacji wskazanych postanowień Statutu PWSZ w Tarnowie.

Przewodniczący Uczelnianej Komisji

PWSZ w Tarnowie

Lenel Metel